

en alvorlig Prøvelse af Tanken om at anvende Forholdstalsvalg i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse.

Dernæst gjorde den højtærede Minister nogle Bemærkninger til det ærede Medlem fra Køge (Mads Larsen) og Repræsentanten for Københavns 3die Valgkreds (Alfred Christensen) om den Skæbne, som disse Medlemmers Valgkredse har haft, og han førte dette tilbage til Forslaget af 1909, som jeg i sin Tid forelagde her i Tinget. Jeg vil gerne i den Anledning gøre opmærksom paa, at dette Forslag, der i sin Tid under min Forgænger var udarbejdet af Statistisk Bureau, dog var betydeligt blidere mod begge de to ærede Medlemmer end det nu foreliggende Lovforslag. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds vilde efter det Forslag godt have kunnet finde sin Kreds paa Kortet, selv om den naturligvis var en Del forandret, og Køgekredsen bevarede den Gang. Men jeg indrømmer, at i begge Tilfælde er det meget vanskeligt at træffe en tilfredsstillende Ordning. Jeg tænker mig, at vi i Udvalget vil faa tilstillet fra den højtærede Minister nogle smukke kulørte Kort over de Valgkredse, der nu findes, over de Valgkredse, der i sin Tid var foreslaaede, og over dem, der i Øjeblikket foreslaas, og naar vi kommer til at sidde og arbejde dermed, vil jeg være tilbøjelig til at tro, at man, selv med en rational Omlægning af de københavnske Kredse, vil være i Stand til at knytte dem noget mere til det historisk bestaaende, end det i Øjeblikket foreslaas. Og for Køge- og Lejrekredsens Vedkommende nærer jeg ingen Tvivl om, at hvis man vil gaa til en Ordning, der afviger saa meget fra, hvad der ellers er tiltant, som at lægge to Byer sammen, uden at der i øvrigt er Forbindelse mellem deres Kredse, vil man kunne træffe en rimeligere Ordning end den her foreslaaede med en Forbindelse af Køge og Roskilde, og man vil med andre Omlægninger indenfor det paagældende Omraade kunne opnaa at bevare Køgekredsen som den ene Kreds og ogsaa at knytte Lejre til en Kreds. Men alt dette er Enkeltheder, som vi vel kommer til at drøfte i det kommende Udvalg, og jeg nærer ikke Tvivl om efter den Maade, hvorpaa den højtærede Minister har stillet sig til hele Spørgsmaalet, at vi der vil kunne faa Lejlighed til at foretage en fredsommelig og imødekommende Behandling af Sagen.

Stensballe: Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) var jo meget gram i Hu. Han vendte sig først mod Ordføreren for Venstre (R. Andersen)

og mente, at han skulde have onde Hensigter med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, og derefter henvendte han sig endnu mere gram mod mig og kom med meget stærke Udtryk i Anledning af de, som jeg syntes, ret uskyldige Bemærkninger, som jeg fremsatte i Forgaars. Det ærede Medlem fremstillede Sagen saaledes, at jeg for det første nærede reaktionære Tendenser i Lighed med den tyske Kejser, og at jeg dernæst vilde smigre for de lave, usle Egenskaber, som kom frem i Ytringer fra Vælgere om, at det dog var rart, at Folketingsmændene, naar de fik deres Diæter, ogsaa passede deres Arbejde og blev i Rigsdagen. Dette fremstillede det ærede Medlem altsaa i en meget skarp Form og lagde meget stærk Vægt paa, hvad jeg sagde i Forgaars, som om det var en Sag af den allerstørste Betydning, jeg der havde rørt ved. Jeg maa sige, at det havde jeg selv ikke tænkt mig. Diæterspørgsmaalet betragter jeg i Virkeligheden som et ganske lille og ubetydeligt Spørgsmaal. Set i Forhold til det store Spørgsmaal om Grundlovsændringen, som vi i dette Øjeblik staar overfor, er det af en saa ringe Beskaffenhed, at der ikke er særlig Grund til at tale meget derom, og det var da heller ikke min Mening, at der skulde lægges nogen særlig Vægt derpaa. Jeg henstillede kun til de til Stede værende Folketingsmedlemmer og særlig til Udvalget, om man ikke kunde tage det Spørgsmaal under nærmere Overvejelse, ikke for at smigre de lave Tendenser i Folket, men tværtimod, for at Rigsdagen kunde komme til at staa i et saa meget smukkere og mere uegennyttigt Lys; thi fra den Side skulde jeg mene, at Sagen ogsaa kunde ses. Vi ved allesammen meget godt — jeg skal ikke her anføre Tal, for at det ærede Medlem ikke skal have mig mistænkt for, at jeg saa i endnu højere Grad skulde smigre for de lave Tendenser hos Vælgere —, at det i Fjor ved Navneopraabene jævnlige viste sig, at der var en meget stor Del af Medlemmerne borte, og jeg kan ikke se, at der er noget ubilligt i den Bestemmelse, man har andetsteds, at naar Medlemmer ikke er til Stede ved Navneopraabene — der kan det nemlig konstateres, om de er til Stede eller ikke, uden nogen som helst Vanskelighed —, saa maa der ske et Fradrag i deres Diæter. Det er en praktisk Ordning, som det slet ikke er vanskeligt at gennemføre. Men jeg for min Del lægger ikke særlig Vægt paa at gennemføre det. Hvis jeg saa endda havde staaet og præket dette i en stor Forsamling